

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobkyně: **E. B.**, IČO: X
sídlem X

zastoupena Mgr. Janem Boučkem, advokátem
sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 2. 2020, č. j. 10/2020-190-TAXI/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí odboru dopravních agend Magistrátu hlavního města Prahy (dále též „dopravní úřad“) ze dne 29. 1. 2019, č. j. MHMP 200084/2019, jímž byla žalobkyně v řízení, vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 35 odst. 1 písm. g) a § 35 odst. 2 písm. w) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění (dále jen „zákon o silniční dopravě“), a uložena pokuta ve výši 100 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení, a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

2. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplynulo, že žalovaná nevešla na odvolací námitky žalobkyně a přisvědčila zjištěnému skutkovému stavu a právní posouzení dopravního úřadu, vypořádal se přitom s jednotlivými odvolacími námitkami žalobkyně.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně v žalobě uplatnila *dva hlavní žalobní body*.
4. *Prvním žalobním bodem* žalobkyně namítala, že jí byla uložena nezákonná sankce. Žalobkyně uvedla, že pokud má být sankce spravedlivá a zákonná, musí naplňovat principy legality, legitimacy a proporcionality/přiměřenosti. Žalobkyně považovala za nezbytné, aby výše sankce odpovídala skutkově shodným případům, přičemž žalovaný v napadeném rozhodnutí nikterak, ani příkladmo, neuvádí, zda poměřoval případ žalobkyně se skutkově shodnými případy. Ve výsledku je tedy takové rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalovaný rovněž nepřihlédl ke skutečnosti, že v době žalobkyni vytýkaného jednání byla známa pravomocná soudní rozhodnutí, která posuzovala přepravu skrze aplikaci „UBER“ (usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 9. 2017, č. j. 7 Cmo 185/2017-507; usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 10. 2017, č. j. 7 Cmo 180/2017-168, kdy z těchto usnesení vyplývá, že přeprava skrze aplikaci „UBER“ není klasickou taxislužbou, ale jedná se o jinou smluvní službu v oblasti dopravy). Žalobkyně měla rovněž za to, žalovaný nesprávně posoudil přitěžující okolnosti, což rovněž mělo vliv na výši uložené sankce. Žalovaný opakovaně ve svých rozhodnutích přirovnává dopravce poskytující přepravu přes aplikaci „UBER“ k organizované skupině a touto úvahou se rovněž řídí při stanovování výše pokuty. Již však jen takovéto úvahy o organizované skupině bez jakýchkoliv důkazů zakládají nezákonnost napadeného rozhodnutí.
5. Současně není možné jako přitěžující okolnost považovat ty skutečnosti, které jsou postižitelné jinými skutkovými podstatami, neboť toto je v rozporu se zásadou *nulla poena sine lege*. Žalobkyně tvrdila, že správní orgán I. stupně i žalovaný (tím, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil) překračují meze zákonného trestání přestupkových jednání. Žalovaný navíc v řízení nezákonně žalobkyni přičítala k tíži i jiné typy jednání, pro které však vedení správního řízení předem vyloučil. Tím tak bylo také zasaženo i do práva žalobkyně na obhajobu a na spravedlivý proces, když ta měla za to, že řízení je vedeno pro určité jednání (tj. zda vozidla byla či nebyla vedena v evidenci taxislužby; resp. zda bylo/nebylo vybaveno dokladem o oprávnění k podnikání nebo jeho kopií), zatímco v napadeném rozhodnutí i v rozhodnutí dopravního úřadu je jí kladeno za vinu, potažmo přičteno k tíži, i jiné jednání, k němuž by dle úvah správních orgánů snad „bylo bývalo došlo“.
6. Nezákonná je také úvaha o ohrožení řádného vedení účetnictví při úvahách o stanovení výše sankce, neboť zájem na ochraně vedení řádného účetnictví není objektem daného jednání (pro které bylo správní řízení zahájeno) a navíc nemůže být taková skutková podstata přičítána žalobkyni v rámci úvahy o přitěžujících okolnostech.
7. Otázkou dosud nezodpovězenou zůstává, zda vůbec spotřebitel chápe objednání služby pomocí aplikace „UBER“ jako taxislužbu a například ji nepovažuje za jinou službu odlišnou od taxislužby, kdy sám spotřebitel je obeznámen s tím, že takové vozidlo nebude označeno střešní svítilnou s nápisem „TAXI“, a proto není možné hovořit o přitěžujících okolnostech.
8. Žalobkyně měla dále za to, že uložená sankce je nepředvídatelná, zjevně nepřiměřená a likvidační. Správní orgán I. stupně ani žalovaný se dostatečně nezabývali osobními a

majetkovými poměry žalobkyně, přičemž hledisko osobních poměrů pachatele má korigovat hledisko závažnosti přestupku a je tedy limitem přiměřenosti trestu a jedná o podstatné vyjádření individualizace ukládaného trestu. Žalovaný nepřihlédl k tomu, že žalobkyně je starobní důchodce ve věku 72 let, jejíž měsíční důchod činí 15 741 Kč.

9. Správní orgány rovněž nepřihlédly k délce trestního řízení správního, když žalobkyně byla odsouzena po více než 21 měsících od jí přičítaného přestupkového jednání.
10. Ve *druhém žalobním bodu* žalobkyně namítala, že v řízení před správními orgány nebylo provedeno řádné dokazování, když oba správní orgány (tj. správní orgán I. stupně a žalovaná) vychází z předpokladu, že protokol o kontrole, který je zásadním pro vedení přestupkového řízení vůči žalobkyni, je nadán pravdivostí a správností. Tak tomu však není. Žalobkyně má za to, že protokol o kontrole je pouhým podkladem pro správní orgán k úvaze, aby případně zahájil správní řízení o přestupku či nikoliv. Správní orgán nemůže považovat *a priori* protokoly o kontrole za pravdivé bez toho, aby provedl ve správním řízení řádné dokazování. Takové dokazování musí správní orgán provádět i s ohledem na to, že řízení o přestupcích je považováno za širší řízení trestní ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Pokud tedy dopravní úřad rezignoval na výslech kontrolující osoby, pak zatížil takové řízení nezákonností. Dle názoru žalobkyně není možné, aby správní orgán pouze bez řádného dokazování konstatoval, že opak skutečností zaznamenaných v protokolu o kontrole nebyl v rámci řízení prokázán, a tedy skutkový stav považuje za prokázaný bez důvodných pochybností.
11. Žalobkyně žádala, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, případně aby změnil výši ukládané sankce.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě argumentoval obdobně, jako v odůvodnění svého rozhodnutí.
13. K námitce nezákonnosti rozhodnutí (tj. k prvnímu žalobnímu bodu) uvedl, že žalobkyni uložená pokuta nikterak nevybočuje z běžně ukládaných pokut v obdobných případech. Při stanovování výše pokuty je přihlíženo ke komplexnímu splnění zákonných povinností. To navíc musí být žalobkyni a zejména jejímu zástupci známo, neboť zastupuje většinu dopravců využívajících aplikaci „UBER“ a používá zde obdobné argumentace.
14. Je rovněž obecně známo, že společnost „UBER“ provozuje tuto aplikaci s velkou mediální podporou vůči cestujícím i organizační podporou vůči dopravcům. V případě kontroly dopravci a řidiči kontaktují stejného zástupce, který v některých případech dorazí i na místo kontroly, kde uhradí kauci. Následně mají prakticky všichni jednotné právní zastoupení se stejnou argumentací a případné uložené pokuty jsou následně hrazeny z účtu tohoto zástupce. Je tak zřejmé, že žalobkyni jsou známa předchozí rozhodnutí správního orgánu I. stupně a rovněž ji muselo být známo, že svým jednáním získává neoprávněnou konkurenční výhodu, i když je jednání zjevně protiprávní. Dne 4. 10. 2017 nabyl účinnosti zákon č. 304/2017 Sb., který novelizoval zákon o silniční dopravě. V rámci projednávání tohoto zákona probíhaly debaty o tom, zda má dojít ke zjednodušení podmínek pro provozování taxislužby právě v reakci na fungování aplikací typu „UBER“. Ke změně pravidel však nedošlo a nadále zůstává platná tato stávající úprava „smluvní“ taxislužby.
15. Na výzvu správního orgánu I. stupně k doložení osobních a majetkových poměrů žalobkyně nikterak nereagovala, když až v odvolání uvedla, že jí je 70 let a je starobním

důchodcem. Konečně pak žalovaná uvedla, že délka řízení nemůže mít vliv na zákonnost, když se jedná o lhůty pořádkové a odkázala v této souvislosti na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 29. 2. 2016, č. j. 9 Af 58/2012-34.

16. K námitce neprovedení řádného dokazování (tj. ke druhému žalobnímu bodu) žalovaný uvedl, že podle konstantní judikatury jej protokol o kontrole veřejnou listinou a není-li prokázán opak, potvrzuje pravdivost toho, co je v něm uvedeno (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2017, č. j. 7 As 146/2016-29). Tvzení žalobkyně je navíc v rozporu s § 18 zákona o přestupcích, který v řízení navazujícím na výkon kontroly připouští protokol o kontrole jako jediný podklad rozhodnutí o přestupku. Protokol o kontrole byl žalobkyni doručen dne 19. 4. 2018. Proti kontrolním zjištěním byly podány námitky, jejichž vyřízení bylo provedeno v navazujícím řízení o přestupku. Podané námitky proti protokolu o kontrole však nesměřovaly proti faktickým zjištěním kontrolujících, spočívaly v nesouhlasu s právní kvalifikací jednání žalobkyně, což není skutečnost, kterou by bylo možno dokazovat například výsledkem kontrolující osoby. K námitce na rezignaci na výslech kontrolujících žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 10 As 25/2014 – 48, v němž soud vyslovil, že není povinností provést výslech, pokud správní orgán ze spisu zjistí veškeré podklady prokazující stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Podle žalovaného dopravní úřad nashromáždil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí o spáchání přestupků podle § 35 odst. 1 písm. g) a podle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silničním provozu a žalovaný tak nesouhlasil s námitkou neprovedení řádného dokazování. Žalovaný byl toho názoru, že správní orgán I. stupně i žalovaný postupovali v souladu se základními zásadami správního řízení a skutkový stav věci byl řádně prokázán. Proto nedostatečné dokazování v rámci správního řízení neshledává.
17. Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

IV. Jednání

18. Při ústním jednání dne 8. 12. 2021 účastníci setrvali na svých stanoviscích. Zástupce žalobkyně omezil žalobní body na nezákonnost uložené sankce z hlediska individualizace trestu s tím, že žalobkyně ukončila podnikatelskou činnost a mělo to být vzato v potaz. Setrval dále na žalobním tvrzení stran nezákonné délky řízení a měl za to, že tato skutečnost měla být zohledněna ve výši trestu, dále obsáhle argumentoval pojednáním o náhradách škody, jimiž se také zabývá, s poukazem na judikaturu Ústavního soudu a ESLP s tím, že zákonné lhůty byly překročeny mnohonásobně. K tomu zástupce žalovaného konstatoval, že ukončení podnikání žalobkyně nemohlo být zohledněno v žalobou napadeném rozhodnutí, neboť se tak stalo až po jeho vydání. Připustil překročení délky řízení z důvodu zatížení žalovaného, ale nesouhlasil, že by v zákoně byl uveden jako důsledek překročení délky řízení snížení pokuty. Zmíněná judikatura míří na excesivní případy. K tomu ale ve věci žalobkyně nedošlo. Poukázal rovněž na funkce uložené sankce, zejména výchovnou a represivní. Soud k návrhu zástupce žalobkyně provedl důkaz předložený při ústním jednání, a sice výpisem z neveřejné části živnostenského rejstříku. Z něj vyplynulo, že žalobkyně ke dni 14. 12. 2020, tedy hluboko po právní moci žalobou napadeného rozhodnutí (dne 3. 2. 2020), ukončila živnost s předmětem podnikání - silniční motorová doprava – osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče. Důkaz výpisem z veřejné části ŽR soud neprováděl, neboť je veřejně dostupný prostřednictvím internetu. Na ostatních důkazech zástupce žalobkyně netrval, soud o nich proto nerozhodoval a vyšel při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí z obsahu spisového materiálu, který si za tím účelem od žalovaného vyžádal.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

19. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 věta první s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Vzhledem k tomu, že doposud zjištěný skutkový stav je mezi účastníky nesporný, soud vyšel pouze z obsahu spisového materiálu, který si od žalovaného vyžádal.
20. I když žalobkyně omezila při ústním jednání žalobní body, soud pro úplnost před posouzením zákonnosti uložené sankce, resp. vadám individualizace trestu, považuje za vhodné vyjádřit se k otázce, zda poskytnutí přepravy objednané přes aplikaci „UBER“ služby „UberPOP“ naplňuje formální i materiální znaky poskytování přepravy taxislužbou, zda lze činnost obchodní společnosti „UBER“ kvalifikovat jako taxislužbu podle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě, a tedy zda i tato služba podléhá právní regulaci dle § 21 a násl. zákona o silniční dopravě. Soud k tomu poukazuje na ustálenou judikaturu, ze které vyplývá, že činnost obchodní společnosti „UBER“ svojí povahou představuje taxislužbu (srovnej například Nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20). Obdobně se zdejší soud k této problematice vyjádřil ve věci 1 A 3/2020, kdy v rozsudku ze dne 2. 8. 2021, č. j. 1 A 3/2020 - 98, v bodech 53 až 55 odůvodnění uvedl, že na přepravu pomocí aplikace UberPOP, dopadají ustanovení o provozování taxislužby. Také judikatura SDEU dospěla k závěru, že provozování přepravy skrze aplikaci „UBER“ je nutné považovat stejně jako provozování taxislužby za „službu v oblasti dopravy“ ve smyslu čl. 58 odst. 1 SFEU (srovnej rozhodnutí SDEU ze dne 20. 12. 2017 ve věci C-434/15). Zástupci žalobkyně je to ostatně známo, neboť zastupuje v obdobných věcech opakovaně (např. v u zdejšího soudu pod sp. zn. 1 A 29/2020, 1 A 12/2020, 1 A 10/2020, 10 A 121/2017, řízení u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 5 As 255/2019).
21. Argumenty žalobkyně, že služba „UBER“ není provozováním taxislužby a nemůže tak být naplněna skutková podstata přestupku je tak s ohledem na výše uvedené zcela lichá a dokud nedojde ke změně současné právní úpravy, není možné posuzovat tento druh přepravy jakýmkoliv jiným způsobem, než jako provozování taxislužby. K odkazu žalobkyně na rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 9. 2017, č. j. 7 Cmo 185/2017-507 a ze dne 24. 10. 2017, č. j. 7 Cmo 180/2017-168, soud uvádí, že závěry z nich vyplývající byly opakovaně judikatorně překonány (viz výše), tudíž jakékoliv odkazy na tato rozhodnutí nejsou relevantní (srovnej obdobně rozsudek zdejšího soudu ze dne 19. 10. 2020, č. j. 14 A 180/2019-36).
22. Lze tak uzavřít, že i na přepravce, resp. dopravce společnosti „UBER“ a i na vozidla používaná k této přepravě dopadají zákonná ustanovení stejným způsobem, jako dopadají na provozování klasické taxislužby. Dle platné právní úpravy tak dopravce smí provozovat taxislužbu, tedy i službu „UBER“ vozidlem, které je zapsáno v evidenci vozidel taxislužby; je označeno evidenční nálepkou vozidla taxislužby, která byla pro toto vozidlo vydána nebo toto vozidlo poskytla přepravovaná osoba pro účely své přepravy (vozidlo cestujícího), viz § 21 odst. 1 zákona o silniční dopravě.
23. Při posouzení otázky (ne)zákonnosti uložené sankce, resp. (ne)dostatku individualizace trestu soud vyšel z následující právní úpravy (ve znění ke dni spáchání přestupkového jednání):

24. Podle § 35 odst. 1 písm. g) zákona o silniční dopravě se dopravce dopustí přestupku tím, že poruší ustanovení § 9 odst. 2 nebo 4.
25. Podle § 9 odst. 2 písm. a) téhož zákona podnikatel v silniční dopravě je povinen zajistit, aby v každém vozidle používaném k podnikání byly při jeho provozu 1. doklad o oprávnění k podnikání nebo jeho kopie, jde-li o vnitrostátní veřejnou linkovou osobní dopravu, nebo 2. doklad o oprávnění k podnikání nebo jeho kopie, smlouva o mezinárodní zvláštní linkové dopravě, stanoví-li tak přímo použitelný předpis Evropské unie, a další doklady vztahující se k prováděné přepravě vydané podle tohoto zákona, přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, v ostatních případech. Podle písm. b) je podnikatel povinen zajistit práce řidiče vozidla určeného pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče vykonávala pouze osoba, u které není překážka spolehlivosti podle odstavce 3 písm. b) nebo c), a podle písm. c) práce řidiče vozidla určeného pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče vykonávala pouze osoba spolehlivá.
26. Podle § 9 odst. 4 zákona o silniční dopravě je podnikatel v silniční dopravě dále povinen: a) provádět opravy velkých vozidel s výjimkou drobných oprav na plochách k tomu určených a doklad o provádění údržby mimo vlastní prostory uchovat po dobu 2 let a b) před zahájením provozování dopravy sdělit dopravnímu úřadu počet vozidel, se kterými bude provozovat dopravu, jejich státní poznávací značku České republiky, největší povolenou hmotnost, celkový počet míst k přepravě osob včetně řidiče, tovární značku a obchodní označení a nahlásit do 30 dnů od vzniku rozhodné skutečnosti každou změnu v těchto údajích.
27. Podle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě dopravce dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 21 odst. 1 provozuje taxislužbu vozidlem, které není vozidlem taxislužby ani vozidlem cestujícího,
28. Podle § 21 odst. 1 zákona o silniční dopravě v rozhodném znění dopravce smí provozovat taxislužbu pouze vozidlem, které a) je zapsáno v evidenci vozidel taxislužby (dále jen „vozidlo taxislužby“), nebo b) poskytla přepravovaná osoba pro účely své přepravy (dále jen „vozidlo cestujícího“).
29. S žalobním tvrzením o nezákonnosti uložené sankce pro nedostatek individualizace je úzce spojeno tvrzení o nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí a jeho nepřezkoumatelnosti (*první žalobní bod*). K tomu soud předně uvádí, že se žalovaný v odvolacím řízení dostatečně a úplně vypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně, z jeho stanoviska je zřejmé, jakými úvahami se při projednávání odvolání řídil a k jakým závěrům na základě podkladů správního řízení při posouzení odvolání dospěl. Jeho rozhodnutí tak nelze považovat za nepřezkoumatelné.
30. Vzhledem k tomu, že se v předmětné věci zcela prokazatelně nejednalo o vozidlo cestujícího, soud dále vycházel z úpravy, která se týká pouze vozidel taxislužby. Vozidlo taxislužby musí přitom splňovat náležitosti podle § 21 odst. 2, odst. 3 zákona o silniční dopravě. Navíc v daném případě není ani sporu o tom, že se skutek tak, jak byl popsán v rozhodnutí správního orgánu I. stupně se stal, když ani žalobkyně sama nenamítá, že se předmětný skutek tak, jak byl v rozhodnutí správního orgánu I. stupně popsán, nestal. Žalobkyně napadá nedostatek individualizace uložené pokuty a tedy její nezákonnost. K tomuto soud uvádí, že tato námitka nemůže ve světle rozhodovací praxe soudů obstát.

31. Za přestupek podle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě je v souladu s odstavcem 6 písm. b) téhož ustanovení možné uložit pokutu až do 350 000 Kč. Za přestupek podle § 35 odst. 1 písm. g) zákona o silniční dopravě je možné uložit pokutu až 70 000 Kč. V daném případě byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 100 000 Kč, přičemž tato nikterak nevybočuje z rozhodovací praxe soudů (viz odkazovaná rozhodnutí výše). Pokud žalobkyně namítá, že nebylo přihlédnuto k jejím osobním a majetkovým poměrům a daná pokuta je pro ni likvidační, lze toliko podotknout, že žalobkyně byla správním orgánem I. stupně řádně vyzvána k doložení rozhodných skutečností tak, aby bylo možné její osobní a majetkové poměry řádně posoudit. Žalobkyně však správnímu orgánu I. stupně ničeho nedoložila, když daňové přiznání doložila až v rámci odvolacího řízení u žalované. Správní orgán I. stupně tak při určování výše pokuty vycházel pouze z veřejně dostupných informací, kdy zjistil, že *„žalobkyně je spoluvlastníkem nemovitosti, která je uvedena jako sídlo podnikání, a přilehlého pozemku, nemá tedy zvýšené náklady v souvislosti s bydlením či nájmem podnikatelských prostor. Dopravce není veden v insolvenčním rejstříku jako dlužník. Současně dopravce neuvedl žádné skutečnosti týkající se výše přiznaného starobního důchodu. Dopravce sám nevykonával přepravu, ale zaměstnával řidičku.“* Daňové přiznání žalobkyně doložila až ke svému odvolání, ze kterého navíc dále vyplynulo, že *„Podle přílohy č. 1 část D bod 9 předloženého přiznání k dani pro rok 2017 činily vyplacené mzdy téměř 400 tis. Kč, avšak příjmy z podnikání přibližně třetinu této částky. Je zřejmé, že tento doklad nedává celkový obraz o finanční situaci dopravce, neboť nelze předpokládat, že by dopravce, přestože je starobní důchodce, pokračoval v podnikatelské činnosti, jestliže výdaje na mzdy by násobně překračovaly příjmy. Je nezpochybnitelné, že v dané situaci by musel tyto mzdy dotovat z jiných zdrojů. Přestože dopravce měl tyto výsledky svého podnikání za rok 2017, pokračoval i v následujícím roce, kdy byla uskutečněna i kontrolní jízda.“*, což žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla. Nelze tedy přisvědčit námitce, že pokuta ve výši 100 000 Kč by mohla být pro žalobkyni likvidační, když z takto zjištěných skutečností není prokázáno, že žalobkyně by se nacházela na hranici životního minima a nebyla schopna hradit uloženou pokutu například v pravidelných měsíčních splátkách, o jejichž povolení může žalobkyně požádat (§ 156 odst. 5 a § 160 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění). Je navíc otázkou, z jakého důvodu žalobkyně předmětnou činnost v době spáchání deliktního jednání vykonávala, když z takto zjištěných informací vyplynulo, že příjmy z podnikání tvořily třetinu částky vyplacené na mzdy a podnikání bylo tedy ztrátové. Jak již bylo výše uvedeno, dopravní úřad ani žalovaný nemohli přihlédnout k ukončení podnikatelské činnosti žalobkyně (důkaz výpisem z neveřejné části ŽR), neboť se tak stalo, až hluboko po právní moci žalobou napadeného rozhodnutí. Dopravní úřad a žalovaný rozhodovali podle skutkového a právního stavu ke dni vydání svých rozhodnutí a nelze jim klást k tíži, že se skutkové okolnosti následně změnily.
32. Lze tak jen přisvědčit stanovisku žalovaného, že daňové přiznání nepodávalo celkový obraz o poměrech žalobkyně. Celkové majetkové poměry žalobkyně ke dni rozhodování soudu neosvětlil ani důkaz zmíněným výpisem z neveřejné části živnostenského rejstříku o ukončení živnostenského oprávnění žalobkyně ke dni 14. 12. 2020, neboť pouze prokazuje, že žalobkyně v silniční dopravě nadále nepodniká. Jiný důkaz k prokázání svých majetkových poměrů nenavrhl. Za této situace proto soud nemohl vejít na její návrh moderovat – snížit výši uložené pokuty postupem dle § 78 odst. 2 s. ř. s., neboť majetkové a osobní poměry žalobkyně nebyly a nejsou spolehlivě zjištěny ani ke dni rozhodování soudu o žalobě, resp. návrhu na moderaci trestu. K tomu soud opětovně uvádí, že žalobkyni bylo možné za přestupek podle § 35 odst. 2 písm. w) zákona o silniční dopravě v souladu

s odstavcem 6 písm. b) téhož ustanovení uložit pokutu až do 350 000 Kč. Za přestupek podle § 35 odst. 1 písm. g) zákona o silniční dopravě bylo možné uložit pokutu až 70 000 Kč. V daném případě byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 100 000 Kč, kterou tak nelze s ohledem na všechny okolnosti sporu a již zmíněnou judikaturu správních soudů, jakož i v obdobné věci - rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 11. 2020, č. j. 9 A 126/2019-46 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 As 374/2020-35 - považovat za zjevně nepřiměřenou.

33. Nelze argumentovat ani tím, že žalobkyně dosáhla věku 70 let a je poživatelkou starobního důchodu, když, jak správně uvedl žalovaný, skutečnost týkající se věku žalobkyně není relevantní. Žalobkyně za účelem poskytování úplatných přeprav vozidlem do 9 osob včetně řidiče požádala o udělení oprávnění k podnikatelské činnosti již v roce 2017, tedy již v důchodovém věku a přibližně rok před předmětnou přepravou. Příslušná koncese žalobkyni byla udělena, přičemž žalobkyně je svéprávná. Přeprava byla provedena vozidlem, jehož provozovatelem a vlastníkem byla právnická osoba, nikoliv žalobkyně. Řidičkou byla osoba, kterou žalobkyně za tímto účelem zaměstnávala, a která je držitelkou oprávnění řidiče taxislužby. Žalobkyně se musela zaregistrovat do aplikace „UBER“ a následně své přihlašovací údaje poskytnout řidičce tak, aby byl prospěch z poskytnutých přeprav řidičkou připsán právě žalobkyni. Soud má tak za to, že žalobkyně si svého jednání musela být zcela vědoma a nelze tak nikterak při odkazování na výši dané pokuty, argumentovat vyšším věkem žalobkyně. Odpovědnost za spáchání určitého přestupkového jednání je regulováno toliko spodní věkovou hranicí (dovršením patnáctého roku věku, § 18 zákona o odpovědnosti za přestupky), nikoliv hranicí horní. Nelze proto tvrdit, že v případě dosažení určitého věku (například 70 let) je tento okruh osob odpovědný v nižší míře oproti mladším osobám a je tak na místě uložit takovým osobám pokutu nižší.
34. Nadto se soud ztotožňuje se stanoviskem žalovaného, že pokuta musí představovat citelný zásah do hospodaření žalobkyně, neboť jen takováto pokuta může naplňovat svůj účel z hlediska individuální a generální prevence. Je na navíc na místě uložit pokutu citelnějšího rázu, když bylo prokázáno, že žalobkyně úmyslně podnikala v rozporu s právními předpisy. Žalobkyně se dopustila přestupku poškozujícího spotřebitele a trh, když provozovala taxislužbu vozidlem, které nebylo vozidlem taxislužby ani cestujícího, a ohrozila tak zájem spotřebitelů na ochraně jejich řádné a transparentní dopravy pomocí taxislužby, spočívající zejména v řádně účtované odměně za přepravu pomocí taxamtru (jakož i dalších povinností vyplývajících z ustanovení § 21 zákona o silniční dopravě). Konáním žalobkyně byl současně ohrožen právě zájem na ochraně trhu a soutěže mezi řidiči, když ostatní řidiči taxislužby či dopravci společnosti „UBER“ dodržující všechny povinnosti by byly řádně znevýhodněni tím, že používají taxametr a odměnu za přepravu vypočítávají na základě jeho užití. Žalobkyně se tak porušením těchto dvou právem chráněných zájmů dostala do určité výhody tím, že zákonem stanovená pravidla porušovala.
35. Nelze odhlédnout od skutečnosti, že skutečně řidiči a dopravci společnosti „UBER“ využívají v případě kontroly a v následných správních a soudních řízeních zastoupení totožného zástupce a používají často totožnou argumentaci. Sama skutečnost zastoupení totožným advokátem není protiprávní a ve své podstatě ničemu nebrání, avšak za situace, kdy žalobkyně podává žalobu z důvodu pokuty uložené „v nepřiměřené výši“ a tvrzené „excesivnosti“ je zřejmé, že nesprávnost (lichost) této námitky musí být známa již samotné žalobkyni (a jejímu zástupci), neboť žalobkyni uložena pokuta je v souladu s dosavadní rozhodovací praxí, jak již uváděno výše.

36. K dílčí námitce, že správní orgán I. stupně nesprávně přihlédl k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem podle § 39 a 40 zákona o přestupcích soud dodává, že uvedená ustanovení obsahují pouze demonstrativní výčet skutečností, ke kterým se jako ke skutečnostem polehčujícím, či přitěžujícím má přihlížet. Správní orgán I. stupně tak má v souladu se zásadou správního uvážení možnost přihlídnout ke všem skutkovým zjištěním v dané situaci, a to podle svého uvážení v rámci zákonnosti a limitů stanovených Listinou základních práv a svobod. Správní orgán vždy posuzuje daný případ komplexně v kontextu se všemi souvisejícími okolnostmi daného případu, tedy je obecně přihlíženo například ke skutečnosti, zda podnikatel zcela rezignoval na dodržování právních předpisů či je z jeho strany alespoň snaha o jejich splnění. Nesmí se samozřejmě jednat o pouhou libovůli či zlovůli správního orgánu. V daném případě však správní orgán I. stupně, jakož i žalovaný, řádně uvedli, k jakým okolnostem přihlédl jako k okolnostem přitěžujícím a k jakým okolnostem jako k polehčujícím. Nelze ani přisvědčit žalobnímu tvrzení, že by se v daném případě jednalo o rozšiřování skutkové podstaty či porušování principu *nulla poena sine lege*, neboť jak již bylo řečeno, uvedené přitěžující a polehčující okolnosti v zákoně o odpovědnosti za přestupky jsou pouhým demonstrativním výčtem a je tedy možné přihlídnout i k případným dalším, zde neuvedeným okolnostem, a to vždy v rámci daného případu. Je tak zřejmé, že nemohlo dojít k zásahu do práva na obhajobu žalobkyně a do práva na spravedlivý proces, když navíc žalobkyně vyzvána orgánem I. stupně k předložení podkladů a vyjádření. Je také irelevantní, jak běžný spotřebitel posuzuje objednání služby „UBER“, neboť běžný spotřebitel je zpravidla právní laik a pro zodpovězení otázky, zda se jedná o taxislužbu, tak toto posouzení spotřebitelem není nikterak určující.
37. Konečně pak ohledně délky trvání řízení soud přisvědčuje žalobkyni, že zákonná lhůta byla překročena. Soud ale v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů vešel na stanovisko žalovaného, že lhůty stanovené správním řádem jsou lhůtami pořádkovými a jejich porušení nelze považovat za podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (srovnej rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 2. 2016, č. j. 9 Af 58/2012-34). Nejvyšší správní soud v tomto směru v minulosti potvrdil, že ani nepřiměřená délka řízení sama o sobě nezakládá povinnost správního orgánu zmírnit z tohoto důvodu ukládanou sankci. Zdejší soud poukazuje i na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 As 56/2019-28, dle nichž „*Nejvyšší správní soud se s hodnocením krajského soudu ztotožňuje a dále doplňuje, že přestupkové řízení je skutečně z pohledu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) řízením o trestním obvinění, nicméně z judikatury ESLP neplyne výslovný požadavek, aby smluvní státy v trestních řízeních „kompenzovaly“ nepřiměřenou délku řízení zmírněním trestu nebo dokonce zastavením řízení. „Ačkoliv tato možnost v některých státech existuje (Švýcarsko, Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Německo nebo Norsko), Soud z článku 6 Úmluvy nikdy nevyvodil právo jednotlivce na zmírnění trestu nebo zastavení řízení. Z judikatury ESLP, ani jeho předchůdce Komise, tudíž pro státy nikterak nevyplývá povinnost tuto alternativu zvolit. Stát může zvolit tento způsob kompenzace dobrovolně, zásadně se tím však nezabývá případné odpovědnosti za porušení článku 6 Úmluvy.“ (srov. Pospíšil, I., Popovičová, L. Excesivní délka trestního řízení jako důvod pro jeho zastavení: prezidentská fikce a soudní realita. Státní zastupitelství, roč. 2013, č. 2, str. 10 – 17, a tam citovanou judikaturu). S ohledem na to, že tato forma „kompenzace“ neplyne přímo z práva na přiměřenou délku řízení, Nejvyšší správní soud soubhlasí s krajským soudem, že tato forma „kompenzace“ porušení práva na přiměřenou délku řízení by musela být založena přímo na rozhodnutí zákonodárce, což učinil výslovně toliko pro ukládání trestů v trestním řízení.“ Soud*

se s těmito závěry plně ztotožňuje a neshledal důvodu se od nich v nyní posuzované věci odchýlit.

38. Délku řízení navíc nelze považovat za excesivní, neboť řízení bylo zahájeno 7. 1. 2019, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 29. 1. 2019, tedy v zákonné lhůtě. Odvolání žalobkyně uplatnila nejprve blanketní formou (dne 6. 2. 2019), následně je opakovaně doplňovala (dne 11. 2. 2019 a dne 14. 2. 2019). Spis byl odvolacímu orgánu předložen dne 25. 2. 2019, žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí dne 3. 2. 2020. To, že správní orgán nevydá rozhodnutí ve lhůtě dle § 71 odst. 3 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.), nelze označit za správný postup, bez dalšího však nepůsobí nezákonné rozhodnutí o věci samé, a nemusí být automaticky zohledněno při stanovení výše pokuty (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 As 374/2020-76). Nelze ani přehlédnout, že z obsahu spisového materiálu ani z podání účastníků řízení a jejich vyjádření nevyplývá, že by žalobkyně využila možnosti právní ochrany procesních řádů a uplatnila návrh na ochranu proti nečinnosti dle § 80 správního řádu či případně následně žalobu dle § 79 a násl. s.ř.s. Nelze ani přehlédnout, že z obsahu spisového materiálu ani z podání účastníků řízení a jejich vyjádření nevyplývá, že by žalobkyně využila možnosti právní ochrany procesních řádů a uplatnila návrh na ochranu proti nečinnosti dle § 80 správního řádu či případně následně žalobu dle § 79 a násl. s.ř.s.

VI. Závěr

39. Na základě výše uvedených skutečností soud nedůvodnou žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
40. Soud přitom s ohledem na shora uvedené skutkové okolnosti a zákonnost jejich právního posouzení správními orgány neshledal právně významné důvody, aby byla uložena pokuta dále snižována s využitím moderačního práva soudu podle § 78 odst. 2 s. ř. s. ve prospěch žalobkyně, když nebyla uložena ve zjevně nepřiměřené výši, jak bylo pojednáno výše.
41. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla ve věci procesně úspěšná, žalovanému správnímu orgánu, který měl úspěch, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Praha 8. prosince 2021

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu